

datum: 7 december 2023

Ethische code VVSG Internationaal

1. Inleiding

In deze ethische code staan de richtlijnen beschreven voor ethisch gedrag die alle medewerkers en vertegenwoordigers van de dienst Bestuur & Strategie van de VVSG, bevoegd voor het thema Internationaal – hierna genoemd 'VVSG Internationaal' –, dienen na te leven als zij in naam van de VVSG handelen. De ethische code bevat de fundamentele gedragsregels die van iedere medewerker worden verwacht, waar ter wereld VVSG Internationaal ook werkt. De code heeft tot doel een ethische cultuur bij VVSG Internationaal en haar partners te bevorderen en wangedrag te voorkomen.

Deze ethische code pretendeert niet volledig te zijn. Ze dient veeleer om medewerkers en betrokkenen te herinneren aan de belangrijkste gedragsnormen die hun beslissingen en handelingen moeten sturen bij het reageren op een brede waaier van situaties en uitdagingen waarmee ze geconfronteerd kunnen worden tijdens hun tewerkstelling bij VVSG Internationaal of hun betrokkenheid bij programma's van VVSG Internationaal.

1.1. Toepassingsgebied van de ethische code: voor wie?

Alle medewerkers van VVSG Internationaal en alle gemeentelijke ambtenaren die betrokken zijn bij de uitvoering van projecten en programma's van VVSG Internationaal, ondertekenen de ethische code. De ethische code is daarnaast een leidraad voor elke partner en belanghebbende van VVSG Internationaal. Wanneer iemand vermoedt of meent dat de ethische code niet gevolgd werd in één van de activiteiten waarin VVSG Internationaal betrokken is, kan die zich wenden tot de klachtenmanager via het [online klachtenformulier](#). De klachtenmanager behandelt alle meldingen vertrouwelijk en verbindt zich ertoe om binnen de twee weken te reageren. Als je (nog) geen officiële klacht wenst in te dienen, kan je terecht bij de [raadgever integriteit](#) met vragen en twijfels.

VVSG Internationaal neemt gepaste maatregelen om ervoor te zorgen dat de inhoud en het begrip van de ethische code en de procedures voor klachtenbehandeling worden meegedeeld aan alle personen die betrokken zijn bij de uitvoering van projecten en programma's van VVSG Internationaal. De code wordt doorgenomen tijdens het onthaal van nieuwe collega's en van nieuwe gemeentelijke ambtenaren (in Vlaanderen en in de partnerlanden) die betrokken zijn bij de uitvoering van programma's. De code wordt ook ter kennisname voorgelegd aan alle delegatieleden bij internationale werkbezoeken en aan alle actoren waarmee VVSG Internationaal een partnerschapsovereenkomst afsluit. Zowel de ethische code als de procedure voor klachtenbehandeling zijn [beschikbaar op de website van de VVSG in het Nederlands, Frans, Engels en Spaans](#).

1.2. Situering VVSG Internationaal

De VVSG is belangenbehartiger, dienstverlener en netwerkorganisatie van en voor de lokale besturen in Vlaanderen. De VVSG en haar ruim 200 personeelsleden werken op alle

domeinen die haar leden - de Vlaamse steden en gemeenten - aanbelangen zoals bestuur, armoede, afval, kinderopvang, ouderenzorg, enzovoort. Binnen de dienst Bestuur & Strategie van de VVSG zijn specifieke personeelsleden bevoegd voor het thema 'internationaal'. Zij ondersteunen lokale besturen bij internationale samenwerking en initiatieven voor internationale solidariteit. De VVSG is een institutionele actor in de ontwikkelingssamenwerking die dus niet exclusief in dit domein werkt.

2. Missie, visie en waarden

2.1. Visie

Er bestaan nog steeds grote ongelijkheden zowel tussen landen onderling als binnen landen zelf en de wereld is vandaag nog erg onrechtvaardig. Via internationale kaders zoals de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling engageren verschillende actoren zich voor een meer duurzame en rechtvaardige wereld. We willen vanuit VVSG Internationaal bijdragen aan die duurzame wereld en aan internationale rechtvaardigheid, en willen dat ook Vlaamse lokale besturen hierin hun rol opnemen.

2.2. Missie

We willen dat Vlaamse lokale besturen zich ervan bewust zijn dat hun gedrag, beleid en acties globale impact hebben, dat ze kiezen voor een lokaal mondiaal beleid en open staan voor mondiale partnerschappen. VVSG Internationaal ondersteunt hen hierin via ondersteuning op vlak van lokaal mondiaal beleid (solidaire beleidskeuzes, wereldburgerschap en mondiale samenwerking) en de lokale vertaling van de SDG's. Verder streven we ernaar dat Vlaamse steden en gemeenten structureel betrokken worden in intergouvernementeel overleg rond internationale solidariteit en duurzame ontwikkeling, en dat hun goede praktijken en strategieën opgenomen worden door nationale en internationale partners.

VVSG Internationaal voert deze missie uit, samen met externe partners, vanuit 3 kernrollen:

2.3. Waarden

De reputatie van VVSG Internationaal steunt op het gedrag van de medewerkers. We gaan er van uit dat iedere medewerker en vertegenwoordiger bijdraagt aan de instandhouding

van de goede reputatie en betrouwbaarheid van VVSG Internationaal. Hierbij hanteren we de volgende 5 waarden: **collegialiteit, dienstbaarheid, integriteit, duurzaamheid en professionalisme**. Deze waarden werden participatief gekozen binnen de VVSG en worden gedragen door de hele organisatie.

3. Gedragscode

We vertaalden de vijf waarden naar concrete gedragsregels voor de leden en vertegenwoordigers van VVSG Internationaal.

Collegialiteit

“We werken samen als één ploeg. Respect, aandacht voor elkaar en elkaar helpen zijn daarbij sleutelwoorden.”

Collegialiteit in je gedrag betekent:

- Je respecteert en waardeert verschillen en behandelt alle mensen gelijk.
- Je houdt rekening met gevoeligheden rond ieders gewoonten, tradities en geloofsovertuigingen en vermijdt gedrag dat niet wenselijk is in een bepaalde culturele context.
- Je vertoont nooit discriminerend of beledigend gedrag – in zowel fysieke als online omgangsvormen – gebaseerd op iemands huidskleur, afkomst, gender, seksuele geaardheid, leeftijd, religie, politieke overtuiging of beperking.
- Bij conflictsituaties of wrevels communiceer je in eerste instantie rechtstreeks met de betrokkene.
- Je geeft elkaar op een rationele en tactvolle wijze constructieve feedback.
- Je draagt bij tot een stimulerende en prettige werksfeer.
- Je bent luisterbereid naar collega's toe.

Dienstbaarheid

“De VVSG is een ledenorganisatie. Belangenbehartiging en dienstverlening naar de leden toe hebben voorrang op interne hiërarchische dienstbaarheid. Het arbeidsstelsel van de VVSG is gebaseerd op de principes van flexibiliteit, vertrouwen, autonomie, verantwoordelijkheid en transparantie van de werknemers tegenover de VVSG en omgekeerd.”

Dienstbaarheid in je gedrag betekent:

- In je werk heb je steeds aandacht voor de belangen van de leden en hun (internationale) partners.
- Je denkt en handelt organisatie-breed en dienst-overschrijdend, in het belang van de leden en hun (internationale) partners.
- Je bent ter beschikking van alle leden en hun (internationale) partners: je staat leden bij zonder onderscheid te maken o.b.v. gender, afkomst, visie, politieke kleur, enzovoort.

- Je beantwoordt vragen binnen een redelijke termijn of je geeft ten minste aan wanneer men een antwoord kan verwachten.
- Je staat open voor eventuele kritiek of feedback van leden en hun (internationale) partners. Je gaat niet in de verdediging maar bent luisterbereid en probeert een constructief antwoord te bieden.

Integriteit

“Als medewerker van VVSG Internationaal werken we op een eerlijke manier, trouw aan de doelstellingen van de VVSG¹. Wij werken volgens de bestaande regels en de geldende wetten in onze sector en in ons land. Collega's en leden kunnen op ons vertrouwen. Onze dienstverlening wordt niet beïnvloed door geschenken of gunsten.”

Integriteit in de praktijk betekent:

- Je vermijdt belangenvermenging waarbij zowel je eigen geloofwaardigheid als die van VVSG Internationaal in het gedrang kan komen. Je gebruikt je invloed niet voor persoonlijk belang of voor het belang van een persoon / organisatie bij wie je een directe of indirecte betrokkenheid hebt.
- Je communiceert en werkt transparant. Je zorgt ervoor dat je positie als VVSG-werknemer in alle omstandigheden helder is. Alles wat je doet binnen de VVSG is zichtbaar voor de collega's of leidinggevende.
- Je doet aan correcte en heldere financiële verantwoording, zowel intern als extern.
- Je laat je dienstverlening niet kopen of beïnvloeden door geld, goederen, diensten of andere gunsten die je gegeven of beloofd worden. Kleine attenties kunnen aanvaard worden **indien** het weigeren of teruggeven van het geschenk de gever ernstig zou kwetsen of in verlegenheid brengen; indien de overhandiging van het geschenk plaatsvindt in het openbaar; of indien het terugbezorgen van het geschenk praktisch onwerkbaar is. Wanneer je een geschenk aanvaard hebt, laat je dit weten aan je diensthoofd.
- Je accepteert uitnodigingen die door anderen betaald worden enkel wanneer de activiteit behoort tot de uitoefening van je werk en je aanwezigheid functioneel is (bijv. formele vertegenwoordiging van de VVSG).
- Je oefent nooit fysiek, verbaal of geschreven geweld uit en dreigt er ook niet mee.
- Je doet niet aan seksuele uitbuiting van personen. Hieronder verstaan we elk misbruik van macht, vertrouwen of kwetsbaarheid met seksuele doeleinden, inclusief het financieel, sociaal of politiek voordeel halen uit de seksuele uitbuiting van een ander.

¹ Zie statuten van de VVSG.

- Je doet niet aan seksueel misbruik van personen. Hieronder verstaan we een feitelijke of dreigende fysieke inbreuk van seksuele aard, met geweld of onder dwingende omstandigheden.
- Je meldt misbruik of corruptie wanneer je dit waarneemt (zonder dat je er zelf rechtstreeks bij betrokken hoeft te zijn).

Duurzaamheid

“Duurzame ontwikkeling is ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen. Duurzame ontwikkeling tracht economische ontwikkeling, ecologische draagkracht en sociale rechtvaardigheid met elkaar te verzoenen. De VVSG onderschrijft de Agenda 2030 voor Duurzame Ontwikkeling. Intern streeft de VVSG naar een duurzame relatie met haar medewerkers, en naar respect voor mens en milieu in de eigen werking en dienstverlening.”

Duurzaamheid in de praktijk:

- In je werk zoek je steeds naar duurzame relaties en structurele oplossingen. Je betreft collega's, leden en partners waar mogelijk. In het internationale en multiculturele kader waarin VVSG Internationaal werkt, betekent dit dat je ook aandacht hebt voor de inclusie van inheemse en gemarginaliseerde gemeenschappen.
- Je werkt mee aan beleid dat gericht is op samenwerking om duurzame positieve impact en outcomes te realiseren. Je maakt keuzes die goed zijn op lange termijn, zowel binnen als buiten de organisatie. Gendergelijkheid en de rechten van de mens zijn belangrijke uitgangspunten voor deze duurzame relaties.
- Je denkt na over de mogelijke ecologische impact van interventies en activiteiten en doet wat mogelijk is om negatieve impact te voorkomen.
- In standpunten laat je naast de impact op lokale besturen ook duurzaamheid als element meespelen. De Agenda 2030 biedt hierbij een handig kader.
- Je gaat verantwoord en zuinig om met materialen, goederen en financiën die de VVSG ter beschikking stelt.

Professionalisme

“De VVSG is een kennisorganisatie. Medewerkers beschikken over een gedegen dossierkennis en over de nodige vaardigheden om op een efficiënte wijze aan belangenverdediging en dienstverlening te kunnen doen.”

Professionaliteit in je gedrag betekent:

- Je voert je werk uit in lijn met de missie, visie en doelstellingen van de VVSG en van VVSG Internationaal.
- Je volgt de ontwikkelingen en de actualiteit binnen je werkkterrein regelmatig op.

- Je respecteert afspraken en deadlines.
- Vergaderingen en projecten worden goed voorbereid en opgevolgd.
- Je adviseert getuigen van dossierkennis, creativiteit en realiteitszin. Je hebt oog voor de financiële consequenties en de langetermijngevolgen van je voorstellen.
- Je communiceert mondeling en schriftelijk in correcte en klare taal.
- Je deelt je kennis met collega's, partners en belanghebbenden.
- Je aanvaardt de expertise van anderen in domeinen waar je weinig van af weet.
- Je waakt over de dosering van werkzaamheden en het stellen van prioriteiten.
- Je werkt georganiseerd, doelgericht en efficiënt.
- Je kent voldoende je eigen grenzen en geeft die ook aan.
- Je kan samenwerken met collega's ondanks verschillen in mening.
- Je gaat op een rustige en constructieve manier om met feedback of problemen.
- Je hebt respect voor ieder individu. In het internationale en multiculturele kader waarin VVSG Internationaal werkt, betekent dit dat het respect voor lokale volkeren en partners bijzondere aandacht krijgt.

Ik [naam & voornaam] , tewerkgesteld

bij VVSG Internationaal / bij lokaal bestuur [naam gemeente],

[schrappen wat niet past] onderteken deze ethische code voor akkoord.

Ondertekend op te

Handtekening:

